

Controleaanpak

Wij helpen onze klanten, elkaar en de maatschappij op koers naar morgen

Rol van de accountant als opdrachtnemer

Onze rol als accountant is in eerste instantie gericht op de uitvoering van de reguliere accountantsfunctie. Als onafhankelijke deskundige onderzoeken wij ten behoeve van de gemeenteraad en de burgers en bedrijven of de jaarrekening van de gemeente c.q. gemeenschappelijke regeling een getrouw beeld geeft en of de baten en lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Rekening houdend met aspecten die van belang zijn voor uw gemeenten en bedrijfsvoeringsorganisatie H2O voeren wij onze controle zo efficiënt mogelijk uit. In tweede instantie is voor u de rol van de accountant als adviseur natuurlijk van groot belang. Hierna schetsen wij hoe.

Controleaanpak afgestemd op uw AO/IB en VIC

Bij onze controle streven wij naar een optimale afstemming tussen de kwaliteit van uw interne beheersingssysteem (AO/IB, inclusief de door u uitgevoerde (verbijzonderde) interne controles (hierna: VIC) en de door ons uit te voeren werkzaamheden. De kwaliteit van uw interne beheersing bepaalt de omvang van de controlewerkzaamheden die wij verrichten. Onze aanpak bouwt voort op het fundament van control(e) dat door u zelf is gelegd. De accountantscontrole is niet bedoeld om interne controles over te doen, maar om vast te stellen dat ze goed hebben gewerkt.

Wensen en verwachtingen

In onze prijsaanbieding zijn wij uitgegaan van het niveau van interne beheersing zoals dat bij ons bekend is vanuit de accountantscontrole. Daarbij maken wij maximaal gebruik van de werkzaamheden en bevindingen naar aanleiding van de uitgevoerde verbijzonderde interne controlewerkzaamheden en de aanwezige primaire interne controlewerkzaamheden.

De rechtmatigheidsmededeling

Vooralsnog is het besluit dat het college vanaf 2021 een rechtmatigheidsmededeling moet afgeven in de jaarstukken. Met de gepubliceerde model tekst, zijn de contouren van wat deze wijziging gaat inhouden duidelijk. Hoewel nog lang niet alle details bekend zijn, is het wel van belang om uw organisatie daarop in te richten zodat daadwerkelijk met ingang van 2021 een rechtmatigheidsmededeling afgegeven kan worden door het college.

In onze visie zou daarbij gestreefd moeten worden naar een optimale werkverdeling tussen de gemeente en uw accountant. In onze optiek wordt deze bereikt als uw zelfcontrolerend vermogen binnen uw mogelijkheden en ambitieniveau optimaal is en onze controle met maximale efficiency kan plaatsvinden. Dit kan alleen worden bereikt indien dit vermogen van een zodanig kwaliteitsniveau is dat wij alleen in de noodzakelijke processen en transacties hoeven te “spitten”. Waar de (verbijzonderde) interne controle goed is ingericht zullen wij in hogere mate gebruik maken van uw deelwaarnemingen. U mag daarbij van uw accountant verwachten dat hij zelfstandig een oordeel blijft vormen over de beheersing van de organisatie. Voor gebieden die minder belicht worden, zullen wij uitgebreidere werkzaamheden uitvoeren.

Onze toegevoegde waarde ten aanzien van de (verbijzonderde) interne controle en interne beheersing bij de gemeente en het vergroten van de efficiency van het jaarrekeningproces en de accountantscontrole hebben wij in het separate onderdeel “interne controle” in deze offerte verder uitgewerkt.

Wij vinden het van groot belang dat goede procesafspraken worden gemaakt met de gemeente zodat werkzaamheden niet dubbel uitgevoerd worden.

Natuurlijk advies op meerdere wijzen

Inherent aan onze rol van controlerend accountant voorzien wij ook in natuurlijk advies, dat voortvloeit uit onze werkzaamheden. Wij rapporteren over dit natuurlijk advies in de vorm van een management/board letter en rapport van bevindingen bij de jaarrekening, maar delen ons advies ook direct mondeling voor ‘quick wins’ voor beide partijen. Van lichte tot zwaardere onderwerpen, wij schromen niet om u verder vooruit te helpen en met u mee te denken.

Wij hebben in onze prijsopgave rekening gehouden met voldoende uren natuurlijk advies voor zowel partner als manager. Vanuit natuurlijk advies zal er geen sprake kunnen zijn van meerwerk. Mocht u ons onderzoeksvragen geven die niet onder de certificerende of de natuurlijke adviesfunctie vallen dan bespreken wij dit aan de voorkant met u. Zo nodig vindt een prijsopgave plaats waarbij pas werkzaamheden worden verricht na uw expliciete toestemming.

Controleaanpak

Wij helpen onze klanten, elkaar en de maatschappij op koers naar morgen

Los van natuurlijk advies gerelateerd aan onze controleopdracht zien wij het als onze taak om actief met u actuele ontwikkelingen op het terrein van de bedrijfsvoering te delen. Dat kan bijvoorbeeld betrekking hebben op ontwikkelingen in de verslaggeving, de impact van nieuwe wet- en regelgeving op uw normen- en toetsingskader en landelijke 'best practices' op bepaalde terreinen. Dit zal onderdeel zijn van ons dienstverleningsplan en zal in de planning zijn opgenomen en valt daarmee binnen de door ons opgegeven prijs.

Wij informeren u op de volgende wijzen over actuele en toekomstige ontwikkelingen:

- **Mondeling:** gedurende het gehele controlejaar en specifiek tijdens het regelmatige periodieke overleg met de auditcommissie dan wel raadscommissie.
- **Schriftelijk:** door middel van de opname van een overzicht van relevante ontwikkelingen in zowel de management letter als het rapport van bevindingen.
- **Per e-mail/telefonisch:** gericht aan de controller of de afdeling financiën over zaken die spelen en die op korte termijn invloed op uw organisatie of verslaggeving hebben.
- **Themabijeenkomsten bij ons op kantoor:** afgelopen januari hebben wij in ons vernieuwde kantoor een bijeenkomst georganiseerd voor beleidsmedewerkers en controllers inzake het grip op het sociaal domein. De opkomst was groot en de reacties zeer positief, hetgeen ons heeft doen besluiten vaker dergelijke bijeenkomsten te organiseren.

In aanvulling op het bovenstaande stellen wij voor jaarlijks een themabijeenkomst te organiseren, waarbij wij een bedrijfsvoeringsonderwerp dat voor u van belang is behandelen en belichten. Qua samenstelling denken wij aan een groep met een vertegenwoordiging vanuit de ambtelijke organisatie en de auditcommissie of raadscommissie. Onderwerp kunnen daarbij bijvoorbeeld zijn cybersecurity of de implicaties van de rechtmatigheidsmededeling voor de raad of het bestuur.

Uitstekende kennisoverdracht binnen het team, geen belasting van uw organisatie

Als klant vindt u het belangrijk dat de accountant niet jaarlijks met dezelfde vragen komt. Wij hebben dit gewaarborgd door ons volledig elektronische dossier. Teamleden kunnen het voorgaande dossier raadplegen. Overigens gaan wij vertrouwelijk met de informatie om die wij van de gemeenten en H2O hebben gekregen. Na afgifte

van de verklaring sluit het dossier en zijn er geen stukken uit te halen. Enkel wanneer er een verzoek van uw kant komt.

Voorkomen meerwerk

De vooraf vastgelegde contactmomenten zullen worden opgenomen in een dienstverleningsplan. Het plan betreft een gezamenlijk met u opgestelde jaarplanning, waarin naast de contactmomenten ook diverse afspraken in zijn opgenomen. Hierbij kan gedacht worden over de deadlines, maar ook over de planning van de aanlevering, eventuele kwaliteitscheck voorafgaand aan de werkzaamheden etc. Doordat het dienstverleningsplan een gezamenlijk plan, is wordt van beide kanten commitment gecreëerd en worden verrassingen achteraf beperkt.

Door het beperken van de verrassingen achteraf en de verwachting aan de voorkant naar elkaar uit te spreken wordt eventueel meerwerk voorkomen. Onderdeel hiervan is ook het naar voren halen van "risicovollere" posten en elkaar tijdig informeren over bijzonderheden en/of wijzigingen in wet- en regelgeving.

Mocht ondanks de aan de voorkant gemaakte afspraken toch meerwerk dreigen, zullen wij u daar tijdig over informeren. Daarbij heeft u te allen tijde de mogelijkheid om het meerwerk te beperken door zelf de extra werkzaamheden voor te bereiden. Om de werkzaamheden efficiënt te laten plaatsvinden zal dit in goed overleg met u gaan.

De controleaanpak wordt binnen het controleteam besproken (audit partner, senior manager, junior manager, assistenten, IT-auditor, fiscale specialisten en specialisten op het gebied van grondexploitatie). Hierbij worden tevens de rollen en verantwoordelijkheden bepaald. Kernpunt is dat de communicatie tussen de audit partner en de audit manager (audit manager – richting ambtelijke organisatie en controleteam) en junior manager (operationeel verantwoordelijk voor het controlewerk bij de gemeenten en H2O in samenwerking met de assistenten) goed verloopt. Bijkomend voordeel van de nauwe samenwerking is dat de teamleden elkaar bij onverhoopte uitval kunnen vervangen. Zo zouden bij het uitvallen van de senior manager diens taken worden overgenomen door de partner en de junior manager.

Controleaanpak

Wij helpen onze klanten, elkaar en de maatschappij op koers naar morgen

Onze online portals die de controle ondersteunen

Wij onderscheiden ons via de digitale systemen die wij bij onze controles inzetten. Graag willen wij ook met elkaar kunnen communiceren als wij niet persoonlijk in huis zijn of in gesprek zijn met elkaar. Informatie delen staat hier centraal. Wij bieden u aan om samen met ons documenten en informatie uit te wisselen in de cloud. Het door ons gehanteerde platform Huddle wordt niet alleen wereldwijd door onze organisatie ingezet, maar ook door veel internationale (publieke) instellingen zoals NASA alsook Engelse en Amerikaanse overheden. Door het gebruiken van deze cloud structuur blijven aangeleverde documenten meerjarig beschikbaar. Naast het informatie uitwisselen in de cloud hanteren wij een online vragenlijst die realtime inzichtelijk maakt welke vragen er vanuit het controleteam zijn gesteld en wat de status van de beantwoording is. Vanzelfsprekend voldoen zowel Huddle als onze online vragenlijst aan de hoogste eisen inzake informatiebeveiliging.

Het afgelopen controleseizoen hebben de controles als gevolg van Corona op afstand plaatsgevonden en is nog intensiever gebruik gemaakt van de hiervoor genoemde digitale mogelijkheden. Ondanks de uitdagingen die het werken op afstand met zich meebrengen, zijn wij hierdoor in staat geweest om de controles tijdig af te ronden.

Kritieke pad controleproces

Doordat de audit partner en senior manager veelvuldig in de controlekamer aanwezig zijn, vindt de review van de controlewerkzaamheden feitelijk tijdens de controleweken plaats. Hierdoor zijn wij in staat om de controle snel af te ronden, snel te rapporteren en te voorkomen dat eventuele correcties pas laat in het controleproces kenbaar worden.

Onze controle vindt dynamisch plaats. Naast de interim- en jaarrekeningcontrole willen wij graag twee extra controlemomenten invoeren. In de zomer zouden wij graag de planningswerkzaamheden uitvoeren, waaronder het uitvoeren van lijncontroles. Hiermee kan de interimcontrole efficiënter plaatsvinden en houden wij al eerder in het jaar de vinger aan de pols. Tussen de interim- en de jaarrekeningcontrole (meestal eind januari) stellen wij tevens een extra controlemoment voor. Hierbij richten wij ons op de jaarrekeningposten en processen die potentieel tot vertraging en discussie kunnen leiden bij de jaarrekeningcontrole. Te denken valt aan schattingsposten (grondexploitatie, voorzieningen), alsmede aan inkopen/aanbestedingen (EU), alsmede de prestatielevering en het sociaal domein.

Voor het **sociaal domein** hebben wij een aanpak ontwikkeld waardoor het jaarrekening(controle)proces kan worden versneld. Door controlewerkzaamheden naar voren te halen wordt voorkomen dat de afwikkeling van het jaarrekeningcontroleproces wordt gefrustreerd.

Ook voor de controle van de **inkopen/aanbestedingen** en de **prestatielevering** hebben wij op basis van risicoanalyse een systematiek ontwikkeld (spendanalyse in combinatie met steekproef) om de klant zo min mogelijk te belasten en de controle zo efficiënt en effectief mogelijk uit te voeren.

De aanbestedingen en prestatielevering vormen een belangrijk onderdeel van onze controleaanpak, omdat wij hier verhoogde risico's in zien voor uw organisaties. Het zijn belangrijke onderwerpen, wat bevestigd wordt door het feit dat de afgelopen jaren sprake is geweest van fouten en onzekerheden op deze gebieden bij een aantal van uw organisaties.

Tegelijkertijd zien we dat de werkzaamheden veel druk op de organisaties leggen. Als gevolg van het gebruik maken van verschillende steekproeven ontstond er soms ook ruis tussen de VIC en de budgethouders waar de informatie vandaan moest komen, wat vervolgens weer zorgde voor een langere doorlooptijd. Bij de toekomstige controles willen wij de werkzaamheden nog meer gaan clusteren en gecombineerd oppakken (bij grote crediteuren bijvoorbeeld in één keer zowel de aanbestedingsvorm als de prestatielevering controleren). Ook willen wij vaker zelf in gesprek gaan met de budgethouders om eventuele ruis weg te nemen en de doorlooptijd te verkorten. Op deze manier willen wij de controle beter werkbaar maken, zonder dat de kwaliteit van de controle hieronder zal lijden. In tegendeel; wij verwachten de kwaliteit van onze controle hiermee juist te verbeteren.

De hiervoor genoemde **gedynamiseerde controle** heeft als voordeel dat mochten er nog zaken moeten worden uitgezocht of mocht intern in uw organisatie nog besluitvorming plaatsvinden dan is er tijd om dat op een zorgvuldige manier te doen. Eventuele interne vaktechnische consultatie door het controleteam vindt dan ook in een vroegtijdig stadium plaats. De ervaring leert dat de uiteindelijke jaarrekeningcontrole op deze manier soepel en snel kan plaatsvinden waarbij geen of nauwelijks nog grote vraagstukken hoeven te worden beslecht. Daar worden u en wij allebei blij van.

Controleaanpak

Wij helpen onze klanten, elkaar en de maatschappij op koers naar morgen

De audit partner tekent de controleverklaring en heeft de volledige vaktechnische verantwoordelijkheid. Alle noodzakelijke deskundigen zijn in het team opgenomen (IT auditor, arbeidsjurist, grondexploitatie deskundige etc.) waardoor snel geschakeld kan worden en de interne doorlooptijd wordt geminimaliseerd. Bij de jaarrekeningcontrole worden dezelfde mensen ingezet als bij de interim-controle. Dit voorkomt overdrachtsmomenten en komt de efficiency en snelheid van de controle ten goede.

Onderstaand geven wij schematisch weer hoe wij het controleproces bij uw organisaties voor ons zien.

